MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 11 00
Telefax: 72 54 11 01
mkn@mkn.dk
www.mkn.dk

Interlex Advokater
Advokat Jørgen Kjær
Strandvejen 94
Postboks 161
8100 Århus

Den 19. juni 2010
J.nr. MKN-100-00471

Afvisning af klage over Vejle Kommunes afgørelse af 29. september 2008 om forbedret eller fornyet rensning af spildevand på Sandtoften

Vejle Kommune meddelte den 29. september 2008 påbud til "samtlige beboere på Sandtoften" om forbedret eller fornyet rensning af spildevandet.

Kommunens afgørelse er påklaget til Miljøklagenævnet af Interlex Advokater v. Advokat Jørgen Kjær på vegne af Karina og Uffe Stelman, Sandtoften 7, 7100 Vejle. Kommunen har modtaget klagen den 27. oktober 2008.

Det fremgår bl.a. af kommunens påbud af 29. september 2008, at

"Begrundelsen for påbudet er, som beskrevet nærmere i forvarslet, at din/jeres nuværende spildevandsløsning fungerer miljømæssigt uforsvarligt og uhygiejnisk, idet nedsivning ikke sker som forudsat, og der er sket overløb af spildevand fra tank videre til et dræn ved Sandagervej ned til nogle højt målsatte og særligt værdifulde kildebække. […] Vejle Kommune meddeler på baggrund af ovenstående dig/jer som beboer på Sandtoften følgende påbud:

1. Du/I skal omgående ophøre med at nedsive dit/jeres spildevand, idet det er ulovligt at nedsive spildevandet uden tilladelse.

2. Senest den 1. november 2008 skal du/I meddele Vejle Kommune, Natur og Miljø, hvordan du/I fremover ønsker at aflede dit/jeres spildevand (se skitserede løsningsmuligheder nedenfor).

3. Indtil kommunen vedtager en ny spildevandsplan for områdets fremtidige spildevandsbehandling, skal du/I dokumentere over for Vejle Kommune, Natur og Miljø, at du/I har kontrakt med et tømningsfirma der sørger for, at eksisterende spildevandstank på matrikel nr. 3 bt Nr. Vilstrup tømmes jævnligt, således der ikke finder overløb sted.

4. Senest 6 måneder efter, at kommunen har vedtaget ny spildevandsplan for området, skal du/I forny dit/jeres spildevandssystem indenfor rammerne af den ny spildevandsplan og uden at der sker udledning af spildevand til recipient.

Pkt. 1 meddeles med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 69, medens den øvrige del af påbudet meddeles med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1.

…

Klageadgang

Du/I kan klage over påbudets pkt. 2-4 inden 4 uger fra modtagelsen, jfr. bestemmelserne i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 11. Klagemyndigheden er Miljøklagenævnet.

[…] ”

Det fremgår bl.a. af klagen modtaget den 27. oktober 2008, at det ikke har været muligt for grundejerne på Sandtoften at nå til enighed om, hvilken spildevandsløsning, der ønskes. Det oplyses, at klagerne er indstillede på at indgå en aftale med kommunen om, at den offentlige kloakledning føres frem til Sandtoften, hvorefter der betales tilslutningsbidrag.

Den 11. februar 2009 har Miljøklagenævnet modtaget en uddybende klage, hvor det gøres gældende, at

”Vejle Kommune har godkendt den nuværende spildevandsløsning og at Vejle Kommune som følge heraf ikke kan meddele mine klienter et påkrav om, at mine klienter efterfølgende skal retablere spildevandsløsningen i overensstemmelse med påbudet, når det er Vejle Kommune, der via en tidligere godkendelse har ansvaret for, at den valgte spildevandsløsning ikke fungerer tilfredsstillende.

Hverken mine klienter eller Grundejerforeningen har foretaget indgreb i den spildevandsløsning i området, der blev godkendt af Vejle Kommune.

I forhold til køberne af en ejendom må Vejle Kommune i ejendomsoplysningsskemaet meddele, at spildevandsløsningen ikke er godkendt af Vejle Kommune og at Vejle Kommune agter at kræve ændring af spildevandsløsningen i overensstemmelse med det påbud man har varslet.

Der er således 2 forhold, der gør, at påbudet skal tilsidesættes.

1. Vejle Kommune har tidligere selv godkendt spildevandsløsningen og kan ikke efterfølgende i forhold til godtroende købere, kræve, at denne godkendelse ændres til et påbud om at etablere ny spildevandsløsning.

2. Vejle Kommune har via kommunalt oplysningsskema ikke gjort køberne i området bekendt med, at spildevandsanlægget ville blive krævet ændres.

Som følge af ovennævnte forhold bør Vejle Kommune ikke kunne gennemføre en ensidig beslutning fra Vejle Kommune om igen at overføre problemerne til køberne ved at give et påbud om rensning af spildevandet. […] ”

Vejle Kommune har til klagen bemærket, at påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 ikke er begrænset til ejere af anlæg, men også kan rettes mod andre forurenere, når anlægget ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt.

Kommunen har fremsendt ”tillæg til spildevandsplan” (februar 2000), der omfatter ”boligområde ved Sandagergård i Nr. Vilstrup omfattet af lokalplan 120”, der er vedtaget i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 32 og bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen). Bilag 1 til

spildvandsplanen er udkast til "vedtægter for spildevandslauget for det private fælleskloakanlæg ved Sandtoften, Nr. Vilstrup i Vejle Kommune".

Kommunen har hertil oplyst overfor Miljøklagenævnet, at vedtægterne ikke er underskrevet af grundejerne på Sandtoften, og at vedtægterne ikke er tinglyst på ejendommene.

Det fremgår af "tillæg til spildevandsplan" (februar 2000), at boligområdet ved Sandtoften ligger uden for kloakoplandet i den gældende spildevandsplan. Det fremgår af tillægget, at

" 4.1 Spildevand
Der etableres et nedsivningsanlæg til spildevandet fra jordbrugsparcellerne. Nedsivningsanlægget dimensioneres til 50 PE.

Spildevandet fra jordbrugsparcellerne føres via en spildevandsledning langs markvejen til en trixtank på 18 m³ (3-kammertank). Fra trixtanken føres til en fordelerbrønd, der fordeler spildevandet til et nedsivningsanlæg. Trixtanken, fordelerbrønden samt nedsivningsanlægget er beliggende på matr. nr. 3bt, Nr. Vilstrup by, Skibet. Trixtanken er omfattet af Vejle Kommunes tømningsordning. […]

7. Betalings- og ejendomsforhold for spildevandsanlægget
Regn- og spildevandssystemet er fælles privatejet, og udgifterne til etablering, drift og vedligeholdelse påhviler de ejendomme, der er tilsluttet anlægget.

Når flere ejendomme skal tilsluttes et privat spildevandsanlæg (fælles privat spildevandsanlæg), skal de berørte bolig- og grundejere efter spildevandsbekendtgørelsen oprette et spildevandslaug, der varetager etablering og drift af anlægget".

Det fremgår af de øvrige oplysninger i sagen, at daværende Vejle Amt den 26. januar 1999 gav tilladelse til etablering af et nedsivningsanlæg (dimensioneret til 50 PE) på matr. nr. 3q Vilstrup By, Skibet (rettelig matr. nr. 3bt Nr. Vilstrup by, Skibet), efter Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kap. 3 og 4. Tilladelsen var rettet til Ingeniørfirmaet Jan Madsen, der ansøgte på vegne af Erko Bau ApS. Det fremgår af tilladelsen, at denne, i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20, stk. 1-3, til enhver tid kan ændres eller tilbagekaldes af hensyn til fare for forurening af vandforsyningsanlæg, gennemførelse af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en spildevandsplan efter § 32 og miljøbeskyttelsen i øvrigt. Ifølge tilladelsen var Vejle Kommune tilsynsmyndighed.

Ifølge oplysningerne i sagen konstaterede Vejle Kommune ved besigtigelse af nedsivningsanlægget den 6. januar 2005, at anlægget ikke fungerede korrekt.

Den 18. februar 2005 sendte Vejle Amt en henstilling til grundejerforeningen på Sandtoften, hvorefter grundejerforeningen blev pålagt senest den 1. maj 2005 at indsende forslag og kommentarer til løsning af spildevandsproblemet med henblik på, at der senest den 1. september 2005 skulle være en løsning på problemet. Kommunen meddelte samtidigt, at trixtanken i mellemtiden skulle tømmes så hyppigt, at der ikke stod spildevand i overfladen.

Den 1. juni 2005 traf Vejle Amt afgørelse om ændring af vilkår i tilladelsen til nedsivningsanlægget, jf. miljøbeskyttelseslovens § 20 (LBK nr. 753 af 25. august 2001). Afgørelsen var rettet til Erko Bau ApS. Det fremgår, at anlægget ikke virkede efter hensigten, og at der senest den 1. juli 2005 skulle indsendes forslag til løsning af spildevandsproblemerne, som skulle være løst senest den 1. oktober 2005. Såfremt vilkårene ikke blev efterlevet, ville driften af nedsivningsanlægget efter den 1. oktober 2005 være ulovlig. Det fremgår i øvrigt af sagsfremstillingen i afgørelsen, at Erko Bau ApS gjorde gældende over for Vejle Amt, at det var Grundejerforeningen Sandtoften, der stod for driften af anlægget, og at Erko Bau ApS ikke havde haft adgang til anlægget siden 23. oktober 2001. Amtet vurderede, at det alene var en praktisk foranstaltning, at grundejerforeningen havde adgang til anlægget, og at grundejerforeningen ikke var ansvarligt for driften af anlægget.

Den 6. september 2006 tilbagekaldte Vejle Amt tilladelsen af 26. januar 1999 til nedsivningsanlægget overfor Erko Bau ApS i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20, og meddelte, at anlægget senest den 1. oktober 2006 skulle være lukket, idet anlægget ikke levede op til miljøbeskyttelseslovens § 19 og bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kap. 3 og 4 § 28, stk. 5, pkt. 2.

Det fremgår, at Vejle Amt i første omgang havde tilbagekaldt tilladelsen overfor Sandtoftens Grundejerforening (den 8. maj 2006). Efterfølgende vurderede amtet, at rette adressat for påbudet om lukning af nedsivningsanlægget var Erko Bau ApS, idet Erko Bau ApS stod anført som ejer af grunden, hvor anlægget er placeret.

Vejle Kommune har overfor Miljøklagenævnet oplyst, at kommunen den 28. april 2008 modtog en mail fra embedslæge Henrik L. Hansen, hvor det meddeles, *at* de hygiejniske forhold er vurderet uacceptable, *at* forholdene skal bringes i orden, og, *at* området omkring spildevandsanlægget skal indhegnes, så der ikke er umiddelbar adgang dertil.

Den 16. maj 2008 har kommunen ved et tilsyn konstateret, at dækslerne på begge tanke var skudt op, og at der var overløb af spildevand fra den ene tank til et dræn ved Sandagervej. Der blev tilkaldt en slamsuger, som tømte tankene for slam og fjernede slam fra jordoverfladen. I alt blev 21 m^3 slam kørt bort.

Den 18. august 2008 sendte kommunen varsel om påbud til grundejerne på Sandtoften. Den 29. september 2008 sendte Vejle Kommune det nu påklagede påbud til grundejerne om forbedret eller fornyet rensning af spildevand.

Det fremgår af oplysningerne om matr. nr. 3bm Nr. Vilstrup By, beliggende Sandtoften 7, 7100 Vejle (klagerens ejendom) i LIFA OIS, at der til ejendommen er "mekanisk rensning med nedsivningsanlæg med tilladelse". Oplysningerne er senest opdateret den 14. november 2005.

Vestre Landsret har den 22. februar 2006 afsagt dom (udeblivelsesdom) i en sag mellem Erko Bau ApS og Grundejerforeningen Sandtoften. Ifølge dommen tilpligtes Erko Bau ApS at betale Grundejerforeningen 1.212.500 kr. med procesrente fra den 6. november 2003, mod at Grundejerforeningen forpligtes til at tage endeligt skøde på matr. nr. 3bt Nr. Vilstrup By, Skibet.

Det fremgår af oplysningerne i sagen, at Grundejerforeningen Sandtoften ikke har taget skøde på matr. nr. 3bt Nr. Vilstrup By, Skibet.

Ifølge oplysningerne i LIFA OIS per den 1. juni 2010 er matr. nr. 3bt Nr. Vilstrup By, ejet af Erko Bau ApS. Ifølge oplysningerne i sagen, er Erko Bau ApS under tvangsopløsning.

Miljøklagenævnets bemærkninger

Efter miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1, må stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund ikke uden tilladelse 1) nedgraves i jorden, 2) udledes eller oplægges på jorden eller, 3) afledes til undergrunden.

Bl.a. udsprøjtning af spildevand på jorden og afledning af husspildevand til jorden, herunder gennem nedsivningsanlæg, er omfattet af § 19, stk. 1.

Efter miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1, må stoffer, der kan forurene vandet ikke tilføres vandløb, søer eller havet, ligesom sådanne stoffer ikke må oplægges således, at der er fare for, at vandet forurenes. Der kan dog i henhold til § 28 gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløb, søer eller havet.

Tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens §§ 19 og 28 behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kap. 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen).

Efter miljøbeskyttelseslovens § 20, stk. 1 kan tilladelser meddelt efter § 19 til enhver tid og uden erstatning ændres eller tilbagekaldes af hensyn til 1) fare for forurening af vandforsyningsanlæg, 2) gennemførelsen af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en spildevandsplan efter § 32 eller 3) miljøbeskyttelsen i øvrigt.

Bestemmelsen i § 20, stk. 1 om adgangen til at ændre eller tilbagekalde en spildevandstilladelse bygger på det grundprincip, at tilladelser efter § 19 principielt må betragtes som midlertidige, og at de til enhver tid kan tilbagekaldes.

Udledning m.v. af spildevand uden tilladelse, jf. §§ 19 og 28, er ulovligt, og kan, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde, jf. miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 1.

Det påhviler kommunen som tilsynsmyndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 65, stk. 1, at gribe ind overfor ulovlige forhold, medmindre forholdet er af underordnet betydning, jf. §§ 68 og 69.

Miljøbeskyttelseslovens § 68 omfatter såvel ulovlige tilstande som ulovlige handlinger, herunder overtrædelser af generelle regler og konkrete afgørelser.

Foreligger der et ulovligt forhold, jf. § 68, skal tilsynsmyndigheden meddele den for forholdet ansvarlige, at det ulovlige forhold skal bringes til ophør, jf. miljøbeskyttelseslovens § 69.

De afgørelser, som en kommune træffer som tilsynsmyndighed, jf. § 69, stk. 1, kan ikke påklages til Miljøklagenævnet, jf. § 69, stk. 3.

Tilladelsen til nedsivning af spildevand gennem nedsivningsanlægget er tilbagekaldt af amtet den 6. september 2006 over for Erko Bau ApS, og den 8. maj 2006 overfor Grundejerforeningen Sandtoften.

I det foreliggende tilfælde, hvor spildevandstilladelsen til nedsivningsanlægget som anført ovenfor er tilbagekaldt i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20, men hvor der fortsat udledes spildevand gennem anlægget, foreligger der et ulovligt forhold, som kommunen som tilsynsmyndighed er forpligtet til at gribe ind overfor, jf. §§ 68 og 69.

Det bemærkes, at påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, om nødvendige forbedringer eller fornyelse af et spildevandsanlæg, er konstitutive påbud, der meddeles til spilde-

vandsanlæg, der er lovlige i henhold til en spildevandstilladelse. Bestemmelsen finder således ikke anvendelse i den foreliggende sag.

Det er Miljøklagenævnets opfattelse, at Vejle Kommunes påbud punkt 1 – 4 er meddelt af kommunen som tilsynsmyndighed, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 68 og 69. Kommunens afgørelse herom kan derfor ikke påklages til Miljøklagenævnet, jf. § 69, stk. 3.

Klage over den måde, hvorpå Vejle Kommune udøver sin tilsynspligt kan rettes til Statsforvaltningen Syddanmark, der fører tilsyn med Vejle Kommune.

Miljøklagenævnets afgørelse
Sagen afvises

Denne afgørelse er truffet af chefkonsulent, cand. jur. Bo Christiansen, uden medvirken af beskikkede medlemmer, jf. miljøbeskyttelseslovens § 106, stk. 3.

Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder jf. miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1.

Miljøklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

P.N.V.

Bo Christiansen

Kopi er sendt til

- Karina og Uffe Stelman, Sandtoften 7, 7100 Vejle
- Vejle Kommune, Skolegade 1, 7100 Vejle
  Email: NaturogMiljo@vejle.dk og karov@vejle.dk